

Inventarisatie woonwagenstandplaatsen 2019

Inhoudsopgave:

- 1) Inleiding en aanleiding inventarisatie
 - 2) Conclusie
 - 3) Adviezen en uitspraken
 - 3.1 Advies College van de rechten van de mens
 - 3.2 Rapport nationale ombudsman
 - 3.3 Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid
 - 4) Achtergrondsituatie gemeente Utrecht
 - 5) Inventarisatie woonbehoefte onder de woonwagenbewoners
 - 6) Aandachtspunten
 - 7) De woonwagenstandplaatsen
 - 8) Bijlagen:
 - 8.1 brief en vragenformulier aan bewoners
 - 8.2 beantwoording SV 2019
 - 6.3 brief rapport woonwagenbewoner zoekt ...
-

1) Inleiding en aanleiding inventarisatie?

In 2017 heeft de Nationale Ombudsman onderzocht in hoeverre gemeenten ruimte geven aan woonwagengewoners om te kunnen wonen zoals dat past binnen hun cultuur. Naar aanleiding van het rapport van de Ombudsman heeft het ministerie van BZK het beleidskader “Gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid” vastgesteld. In het nieuwe beleidskader roept het ministerie de gemeenten op expliciet aandacht te besteden aan de culturele identiteit van woonwagengewoners en hun woonwensen.

Op 1 november 2018 hebben – op initiatief van de raad – een aantal raadsleden en de wethouder Wonen een bezoek gebracht aan het woonwagencentrum Beukbergen in Zeist. Naar aanleiding hiervan en naar aanleiding van de aanbevelingen van de Nationale Ombudsman hebben D66, GroenLinks, SP en PvdA in februari 2019 schriftelijke raadsvragen (2019/32, bijlage 7.2) gesteld over woonwagenstandplaatsen in Utrecht. In antwoord op de raadsvragen heeft het college van B&W toegezegd met woonwagengewoners in gesprek te gaan over hun wensen en te bekijken of er mogelijkheden zijn het aantal standplaatsen in Utrecht uit te breiden.

Om enig inzicht te verwerven over de aantal standplaatszoekenden in de gemeente Utrecht zijn er gesprekken gevoerd met de bv-woonwagenexploitatie, eigenaar van de woonwagenstandplaatsen en beheerder van de wachtlijst voor standplaatszoekende.

De woonwagengewoners zijn benaderd doormiddel van een brief met vragenlijst en door bezoeken aan de woonwagenlocaties en het voeren van gesprekken.

De bezoeken aan de woonwagenlocaties waren ook bedoeld om te bezien welke mogelijkheden er zijn door het toevoegen van standplaatsen op bestaande locaties of bij de bestaande woonwagenlocaties.

Situatie in gemeenten

De gemeente is primair verantwoordelijk voor het lokale volkshuisvestingsbeleid. Daarnaast heeft de gemeente de zorg voor passende en voldoende woonruimte voor alle burgers, ongeacht hun voorkeur voor een woning of woonwagen. Het toezicht op de uitvoering van dit beleid ligt bij de gemeenteraad. Wettelijk is er geen verplichting voor een gemeente om een woonwagencentrum in stand te houden, maar de zorgplicht voor voldoende woonruimte voor woonwagengewoners is er nog wel. Dit is bevestigd in de notitie “Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid (BIZA 12 juli 2018 -

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/07/02/beleidskader-gemeentelijk-woonwagen-en-standplaatsenbeleid>).

De gemeente kan dus het aantal standplaatsen vermeerderen of verminderen. De vraag naar standplaatsen is hier leidend. Aan de hand van de cijfers over afname of toename van de vraag naar standplaatsen kan de gemeente zelf haar huisvestingsbeleid bepalen in overleg met de sociale partners. Het onttrekken van woonwagenstandplaatsen in de verhuur door deze te verkopen heeft **geen** effect op de beschikbaarheid van het aantal standplaatsen in de gemeente.

2) Conclusie

Is het toevoegen van woonwagenstandplaatsen op de bestaande locaties mogelijk om daarmee het aantal woonwagenstandplaatsen uit te breiden?

Neen – het toevoegen van standplaatsen op de bestaande locaties is onmogelijk.

De woonwagenstandplaatsen zijn qua omvang niet buitensporig groot. De woonwagens staan op de locaties ten opzichte van elkaar brandveilig. Toevoegen op de bestaande locaties zou het creëren van een brandveiligheidsprobleem betekenen. Toevoegen op de bestaande locaties is een kostbare aangelegenheid. Denk aan de juridische procedures om standplaatsen te verkleinen, ontbinding huurovereenkomsten en de kosten voor de verplaatsing van woonwagens.

Is uitbreiding bij de bestaande woonwagenlocaties mogelijk om daarmee het aantal woonwagenstandplaatsen uit te breiden?

Ja – bij enkele locaties is het mogelijk om extra woonwagenstandplaatsen te realiseren. Dat gaat ten koste van openbaar groen, de openbare ruimte of de parkeermogelijkheden. Verder onderzoek is noodzakelijk.

Is er behoefte/ vraag/ naar extra woonwagenstandplaatsen?

Ja – er staan 100 personen, waarvan 27 van buiten de gemeente Utrecht, ingeschreven voor een woonwagenstandplaats. In de komende 4 jaren zullen naar verwachting, op basis van de leeftijden, in theorie nog 23 personen, nu nog minderjarige kinderen bij komen.

Is er naast de behoefte aan woonwagenstandplaatsen ook behoefte aan huurwoonwagens of huurwoningen op een standplaats?

Neen, op basis van de gesprekken en de reacties via het vragenformulier is er behoefte aan standplaatsen met een voorkeur voor de koopsector. De kopers zorgen zelf voor huisvesting.

Is het wonen in familieverband belangrijk?

Ja, voor de meeste bewoners is dat belangrijk. Men realiseert zich dat het haast onmogelijk is om dit op of bij de huidige woonwagenlocaties te realiseren.

3) Adviezen en uitspraken

3.1 Advies college van de rechten van de mens

In 1998 is de Woonwagenwet ingetrokken en werd het woonwagenbeleid gedecentraliseerd. Gemeenten zijn sindsdien primair verantwoordelijk voor de huisvesting van woonwagenbewoners dat onderdeel uitmaakt van het volkshuisvestingsbeleid. Het College van de Rechten van de Mens heeft sinds 2014 oordelen uitgebracht over het woonwagenstandplaatsenbeleid van verschillende gemeenten en corporaties. Dit naar aanleiding van klachten van woonwagenbewoners.

In 2017 heeft het College ook advies uitgebracht aan het ministerie en stelt daarin dat een uitsterf- of afbouwbeleid in strijd is met de mensenrechten. Daarnaast oordeelt het College van de Rechten van de Mens dat leven in een woonwagen een essentieel onderdeel is van de cultuur van Roma, Sinti en woonwagenbewoners. Het College wijst erop dat het Rijk, lokale overheden en woningcorporaties verplicht zijn om de cultuur van woonwagenbewoners niet alleen te beschermen, maar ook te faciliteren.

3.2 Rapport Nationale Ombudsman

Op basis van het advies van het College van de Rechten van de Mens heeft de Nationale Ombudsman een onderzoek ingesteld. Hieruit zijn voor gemeenten de volgende aanbevelingen benoemd:

Benoem in het college van burgemeester en wethouders een portefeuillehouder voor woonwagenbewoners en hun mensenrechten.

Ga in gesprek met de gemeenteraad over het standplaatsenbeleid en eventuele voornemens om het standplaatsenbeleid aan te passen.

Maak standplaatsenbeleid in overeenstemming met het mensenrechtenkader voor de culturele identiteit van woonwagenbewoners (onder meer de jurisprudentie van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens en de oordelen van het College voor de Rechten van de Mens) en leg de standplaatsenbehoefte onder woonwagenbewoners in uw gemeente vast in de Woonvisie.

Inventariseer daartoe de behoefte aan standplaatsen, toewijzingscriteria, constructies voor huur of koop en woonvorm onder woonwagenbewoners in uw gemeente.

Utrecht heeft de nationale ombudsman laten weten dat wij van mening zijn dat de gemeente Utrecht reeds handelt in de geest van de aanbevelingen en dat wij daarom geen aanleiding zien om het standplaatsenbeleid voor woonwagens te agenderen (zie bijlage 7.3).

3.3 Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)

Het Rijk heeft samen met gemeenten een visie op het standplaatsenbeleid ontwikkeld dat in lijn is met het mensenrechtelijk kader voor de culturele identiteit van Roma, Sinti en woonwagenbewoners.

Dit betekent dat:

- De gemeente het beleid voor woonwagens en standplaatsen vaststelt als onderdeel van het volkshuisvestingsbeleid;

- Het beleid voldoende rekening dient te houden met- en ruimte geeft voor het woonwagenleven van woonwagenbewoners;
- Hiervoor is nodig dat de behoefte aan standplaatsen helder is;
- Corporaties voorzien in de huisvesting van woonwagenbewoners voor zover deze tot de doelgroep behoren;
- De afbouw van standplaatsen niet is toegestaan (behoudens uitzonderlijke omstandigheden) zolang er behoefte is aan standplaatsen;
- Een woningzoekende woonwagenbewoner die dit wenst, binnen een redelijke termijn kans heeft op een standplaats

4) **De standplaatsen in de gemeente Utrecht zijn in eigendom en in beheer bij de bv-woonwagenexploitatie (Mitros, Bo-Ex en Portaal) en de woningcorporatie Groen West.**

Groen West is eigenaar en verhuurder van 4 standplaatsen. De BV Woonwagenexploitatie is eigenaar en verhuurder van 133 standplaatsen waaronder 3 standplaatsen die in 2017 zijn opgeheven in verband met de mogelijke verbreding van de A27. De standplaatsen worden nog bewoond (Weg tot de Wetenschap).

De aandeelhouders van BV Woonwagenexploitatie zijn de corporaties Bo-ex, Mitros en Portaal. Mitros voert de directie van de BV namens de deelnemende corporaties. De BV heeft een derde partij ingehuurd voor het beheer, onderhoud, de huurincasso en het bijhouden van de wachtlijst.

De gemeente Utrecht heeft in 2003 een erfpachtovereenkomst gesloten met de BV woonwagenexploitatie voor 126 standplaatsen inclusief opstallen.

In 2013 heeft het college van de gemeente Utrecht de notitie inzake herijking woonwagenbeleid Utrecht vast gesteld. Deze notitie houdt in:

- geen verdere uitbreiding van bestaande en nieuwe standplaatsen, ook niet in Leidsche Rijn en op het Veemarktterrein,
- het bestaande toewijzingsbeleid, dat gebaseerd is op datum van inschrijving, wijzigen in een systeem van gedeeltelijke coöptatie,
- dat de gemeente geen rol heeft in de financiële ondersteuning van de BV Woonwagenexploitatie,
- dat de gemeente het toezicht en de handhaving op en rond woonwagenlocaties proactief ter hand neemt.

Positie gemeente/ bv-woonwagenexploitatie/ de woningcorporaties

De gemeente Utrecht wordt door woonwagenbewoners uit Utrecht maar ook van daarbuiten aangesproken op het realiseren van woonwagenstandplaatsen. Dat is terecht omdat de gemeenten een huisvestingsbeleid voeren dat een reëel uitzicht biedt op het wonen in een woonwagen – uitspraken college voor de Rechten van de Mens en de vraag vanuit het ministerie van BZK.

Het advies van het college voor de Rechten van de Mens:

- Gemeenten moeten bij het huisvestingsbeleid voortaan rekening houden met de woonbehoeften van woonwagenebewoners;
- Al naar gelang de behoefte, moeten gemeenten en corporaties zorgen voor voldoende standplaatsen die het leven in familieverband mogelijk maken; gemeenten en corporaties moeten zorgen voor een gemengde locatie met een goede mix van huur- en koopwagens.

De gemeente is geen eigenaar / verhuurder van woonwagenstandplaatsen en huurwoonwagens. Taak voor de gemeente is primair dat er voldoende ruimtelijk-planologische mogelijkheden zijn voor de huisvesting van woonwagenebewoners in Utrecht.

De gemeente is verantwoordelijk voor het lokale woonbeleid, neergelegd in een woonvisie. Het daadwerkelijk realiseren en exploiteren van (sociale) woonruimten (in welke vorm dan ook) is geen kerntaak van gemeenten. De gemeente is natuurlijk wel verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordeningskant van het standplaatsenbeleid. Via het bestemmingsplan (in de toekomst het omgevingsplan) wordt vastgelegd waar de kavels voor standplaatsen liggen en hoeveel dat er zijn. Ook is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer van de openbare ruimte en voor handhaving van bijvoorbeeld bouwvoorschriften (brandveiligheid).

Zou Utrecht uitvoering willen geven aan de wens voor extra standplaatsen, dan heeft Utrecht de woningcorporaties nodig.

Woonwagenebewoners die een huishoudinkomen hebben tot aan de inkomensgrenzen, genoemd in artikel 48 van de Woningwet, behoren tot de doelgroep van woningcorporaties. Het ontwikkelen, verhuren en exploiteren van woonwagenlocaties, standplaatsen en woonwagens behoort daarmee tot de kerntaak van de woningcorporaties. In Utrecht is de bv-woonwagenexploitatie die voor drie corporaties het woonwagen- en standplaatsenwerk uitvoert. Een door corporaties in het leven geroepen bv of stichting is aan dezelfde regels gebonden als de corporatie zelf.

Uit gesprekken met de bv-woonwagenexploitatie blijkt dat men er niet voor openstaat om tot het toevoegen van standplaatsen op of bij de bestaande woonwagenlocaties over te gaan. Het verkleinen van de bestaande standplaatsen en het verplaatsen van woonwagens om ruimte te creëren voor extra standplaatsen is een onmogelijke operatie.

Bij een aantal locaties is ruimte om extra standplaatsen te realiseren. Dat gaat in de meeste gevallen ten koste van openbaar groen en of de openbare ruimte. Echter, de bv is geen eigenaar van aanpalende stroken grond maar alleen eigenaar van de bestaande woonwagenstandplaatsen.

5) Inventarisatie woonbehoefte onder de woonwagenebewoners

In de maanden mei, juni en juli is archief onderzoek gedaan en zijn gesprekken gevoerd met afdelingen intern (VTH en Veiligheid) en met de grootste eigenaar /verhuurder van de woonwagenestandplaatsen in de gemeente Utrecht, de BV Woonwageneexploitatie.

Uit het gesprek met de BV komt naar voren dat in oktober 2019 er totaal 100 personen staan ingeschreven voor een woonwagenestandplaats. Standplaatszoekenden dienen zich in te schrijven bij Woningnet als woningzoekende in de regio Utrecht. Na inschrijving kan men zich vervolgens melden bij de BV Woonwageneexploitatie voor een plek op de wachtlijst voor een woonwagenestandplaats in de gemeente Utrecht.

De wachtlijst is als volgt samengesteld:

- 17 standplaatszoekenden in de leeftijdscategorie 18 t/m 25 jaar.
- 43 standplaatszoekenden in de leeftijdscategorie 26 t/m 35 jaar
- 25 standplaatszoekenden in de leeftijdscategorie 36 jaar en ouder
- 15 standplaatszoekenden – leeftijd onbekend.

De langst ingeschrevene staat 29 jaar ingeschreven voor een woonwagenestandplaats.

De kandidaten komen uit Utrecht (68), Vleuten de Meern (5) en van buiten de gemeente (27).

In september 2019 hebben de bewoners van de woonwagenestandplaatsen een brief met een vragenformulier ontvangen. In de brief werd aangekondigd dat er een bezoek zou worden gebracht aan de woonwagene locaties, dat bewoners contact konden opnemen om een afspraak daarvoor te maken en met het verzoek het vragenformulier in te vullen en te retourneren.

Van de 137 verstuurde brieven met vragenlijsten zijn er 37 ingevuld teruggestuurd. Zes bewoners hebben via de mail gereageerd om een afspraak te maken. Met drie van hen is het tot een afspraak gekomen. Van de overige is geen reactie meer gekomen.

We hebben 22 van de 32 locaties bezocht en op 12 locaties bewoners gesproken. Op de 10 andere bezochte locaties was om uiteenlopende redenen niet mogelijk een gesprek te hebben.

Uit de 37 schriftelijke reacties en uit de gevoerde gesprekken blijkt:

- dat op enkele na allen ingeschreven staan op de wachtlijst voor een standplaats,
- dat men de voorkeur/ wens heeft voor een koopstandplaats (25),
- dat een enkeling een woonwagenestandplaats inclusief huurwoonwagene of huurwoning wenst,
- dat men qua inkomen tot de groep behoort tot €38.035,00,
- dat iedereen het belangrijk vindt om in familieverband te kunnen wonen,
- dat men het liefst een standplaats wil bij een bestaande locatie maar dat is geen must.

6) Aandachtspunten

In de gesprekken die zijn gevoerd op de diverse woonwagenlocaties zijn een aantal zaken opgetekend die aandacht behoeven.

- er is kritiek op de toewijzing van standplaatsen bij mutaties. Bewoners hebben geen vertrouwen op de manier waarop een toewijzing van leeggekomen standplaatsen er aan toegaat. Het systeem is voor bewoners onduidelijk en niet transparant. Ook de eigenaar/verhuurder van de woonwagenstandplaatsen geeft aan dat het systeem van toewijzing om herijking vraagt.
- de communicatie tussen de BV Woonwagenexploitatie en de huurders is slecht, vinden de huurders die wij gesproken hebben. Er wordt slecht of niet gereageerd naar huurders. Er wordt geen/slecht onderhoud gepleegd.
- de rollen zijn onduidelijk. Welke rol heeft de BV Woonwagenexploitatie heeft en welke rol heeft de gemeente Utrecht.
- de angst dat de woonwagen in eigendom van de huurder van de standplaats moet worden verwijderd als de hoofdbewoner komt te overlijden (de huurovereenkomst wordt ontbonden) is groot. Dit is kapitaalvernietiging. Is een andere oplossing mogelijk?
- het is voor een aantal huurders onduidelijk of er standplaatsen te koop zijn en welke dat dan zijn.
- waarom geen ontbinding van de huurovereenkomst en ontruiming van de standplaats bij het aantreffen van drugs of gerelateerde strafbare activiteiten? De woonwagen wordt een aantal maanden gesloten voor bewoning en dan weer ter beschikking gesteld van de overtreder.
- veel bewoners hebben een hang naar het verleden. Het samen wonen op de Huppeldijk.

Opvallende zaken bij de bezoeken aan de locaties is dat het wonen op de woonwagenlocaties nogal van elkaar verschilt. De meeste woonwagenlocaties zien er prima uit. Bij een aantal locaties ziet het er echt niet uit.

Opslag van goederen, werk gerelateerde activiteiten, misbruik openbare ruimte, gestalde caravans, “illegale bouw” en het gevoel dat er geen pottenkijkers gewenst zijn.

7) De Woonwagenstandplaatsen

voor alle locaties waar mogelijk uitbreiding kan, geldt dat er onderzoek moet worden gedaan – bestemmingsplan, parkeernormen, belang openbaar groen, eigenaar, openbare orde en veiligheid, etc.

ALPENPAD – 4 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk

Amsterdamsestraatweg – 4 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (1) bij wel mogelijkheid door opheffen parkeerruimte

Augusto Sandinostraat – 6 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (1) bij door ontruiming bedrijfsmatige activiteit.

Burgemeester Norbruislaan – 2 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk

Daalseweg – 3 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (1) bij door gebruik openbaar groen.

Emmerich Kálmánlaan – 4 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

Engelsmansplaat – 4 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk

Gageldijk – 2 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (meerdere) bij door gebruik openbaar groen.

Gangesdreef – 4 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (meerdere) bij door gebruik openbaar groen

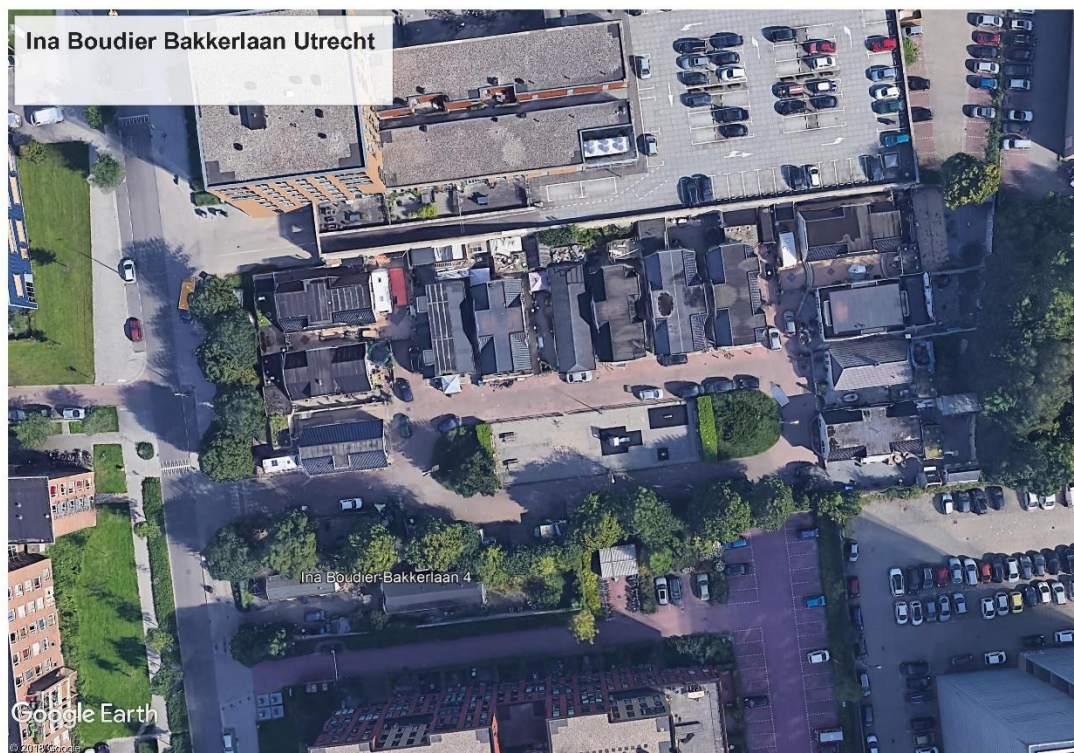
Himalaya – 1 standplaats

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (1) bij door gebruik openbaar groen

Ina Boudier Bakkerlaan – 15 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk – voldoet niet aan de brandveiligheidseisen

Kanaalweg – 9 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op en bij niet wenselijk in verband met de ligging van de locatie.

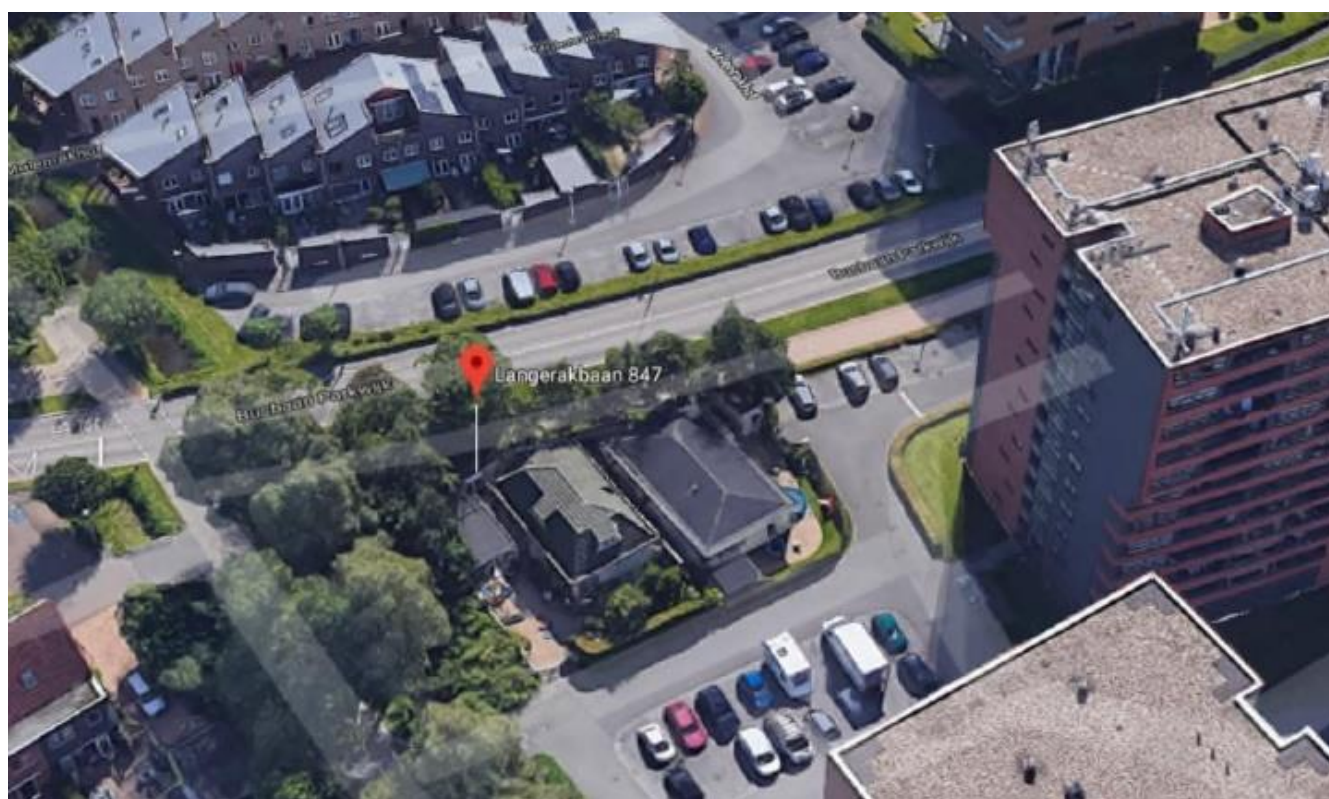

Kapteynlaan – 2 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (1) bij door gebruik openbaar groen/ openbare weg

Langerakbaan – 2 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

Lanslaan – 4 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op of bij niet mogelijk.

Merelveldseweg – 4 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (meerdere) bij door gebruik openbaar groen.

Mimosastraat – 6 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

Moezeldreef – 4 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (meerdere) bij door gebruik openbaar groen

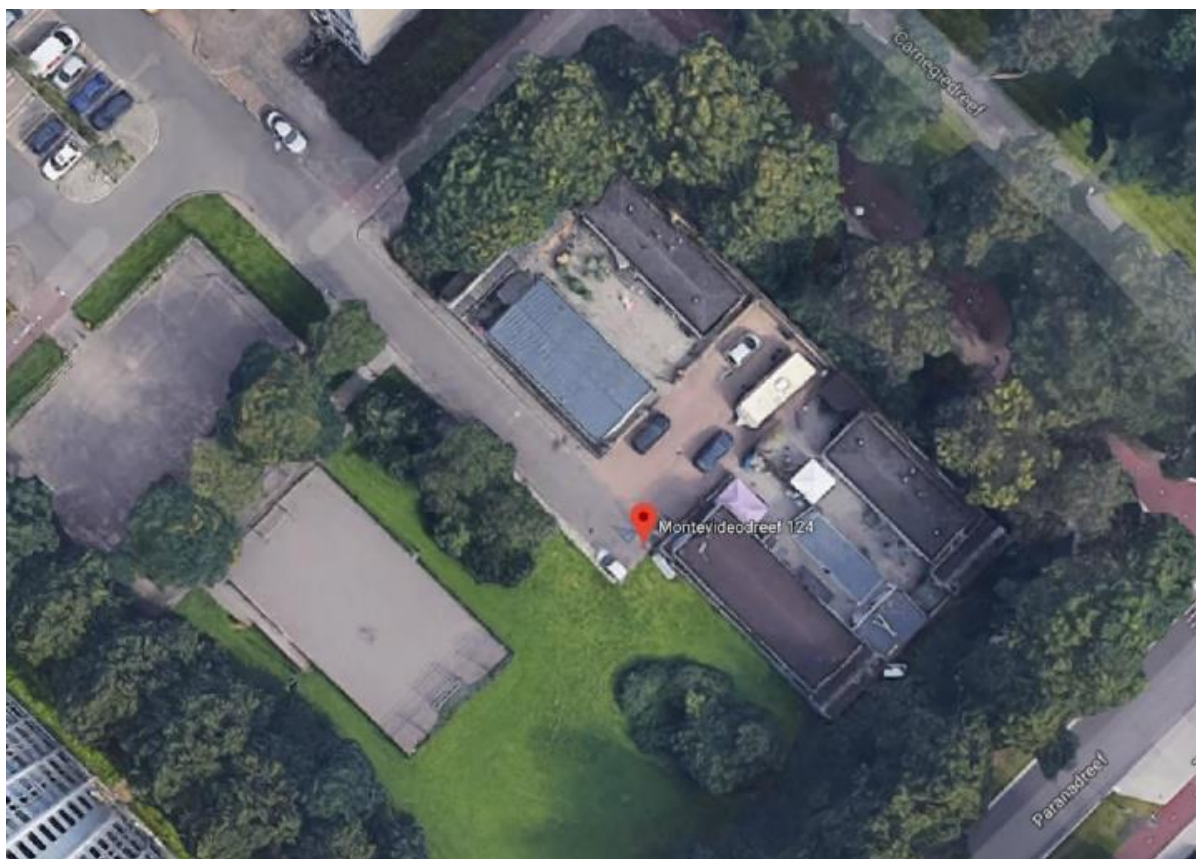
Molenbeekstraat – 4 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk

Montevideostraat – 4 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (1) bij door gebruik openbaar groen

Musketierlaan – 4 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (meerdere) bij door gebruik openbaar groen

Orinocodreef – 8 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

Paddenstoelenlaan – 2 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

Tweede Westerparklaan – 3 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

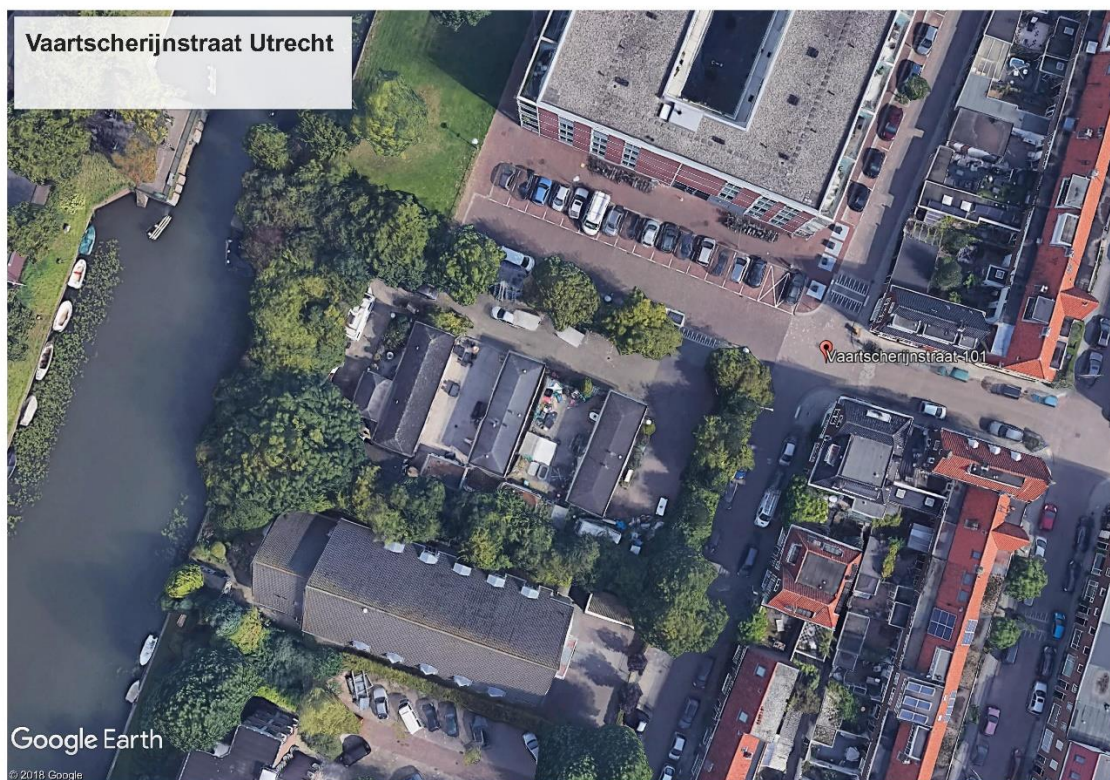

Tweede Westerparklaan/ Johanniterpad – 2 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

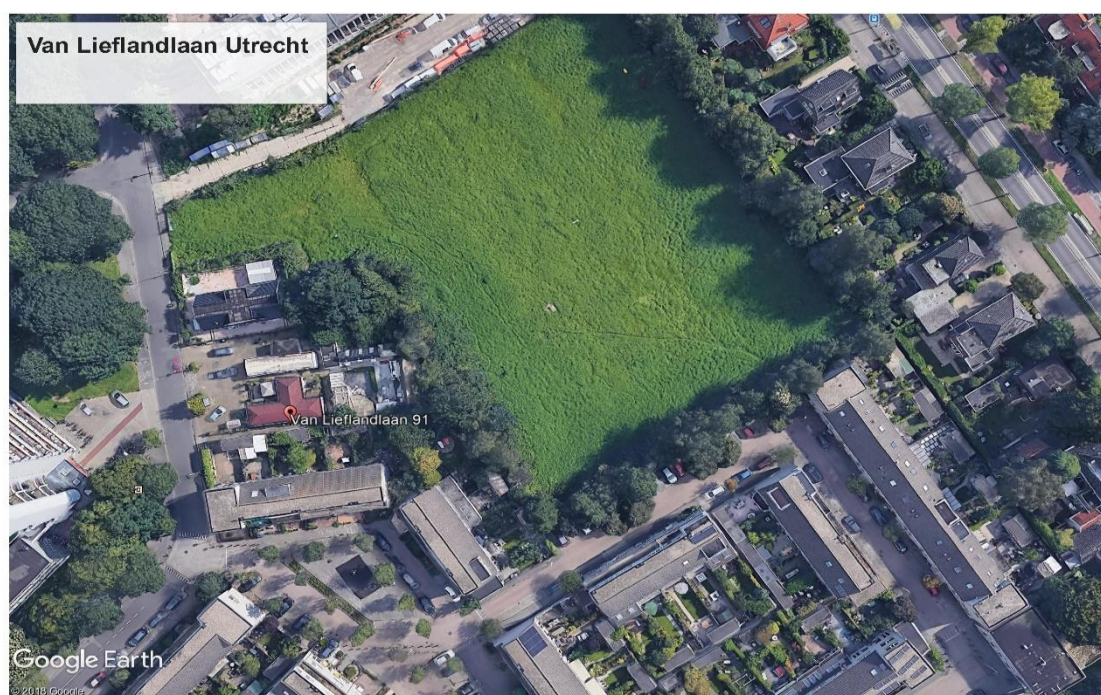
Vaartscherijnstraat – 3 standplaatsen

Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (1) bij mogelijk door herschikking en gebruik parkeergelegenheid.

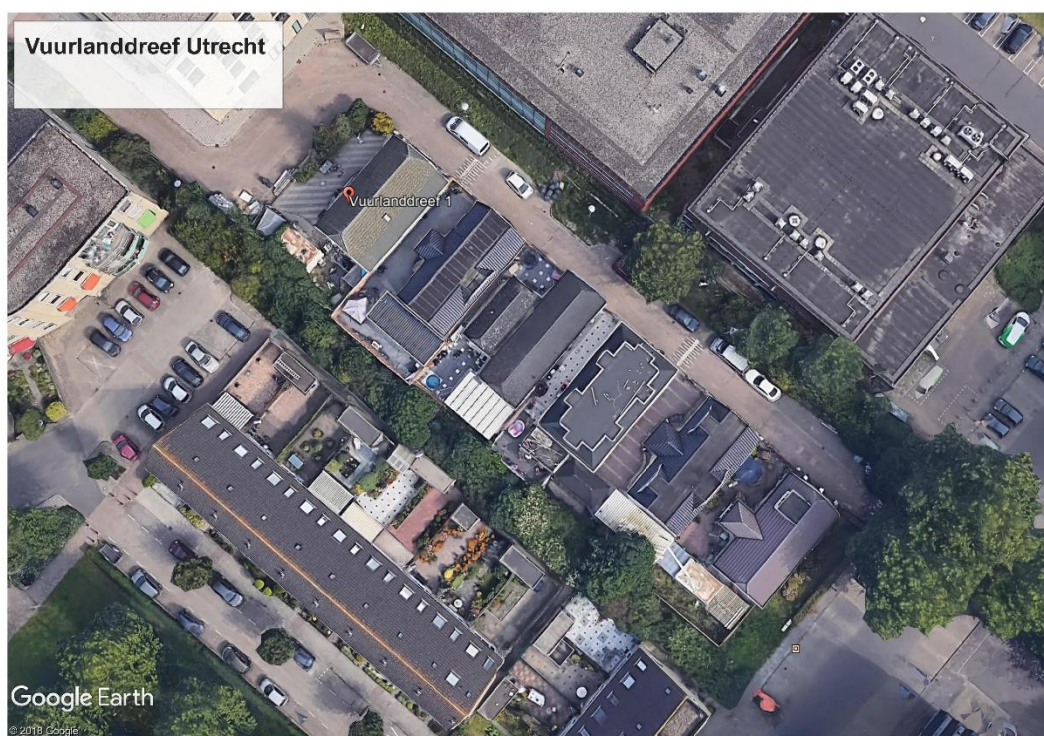

Van Lieflandlaan – 3 standplaatsen

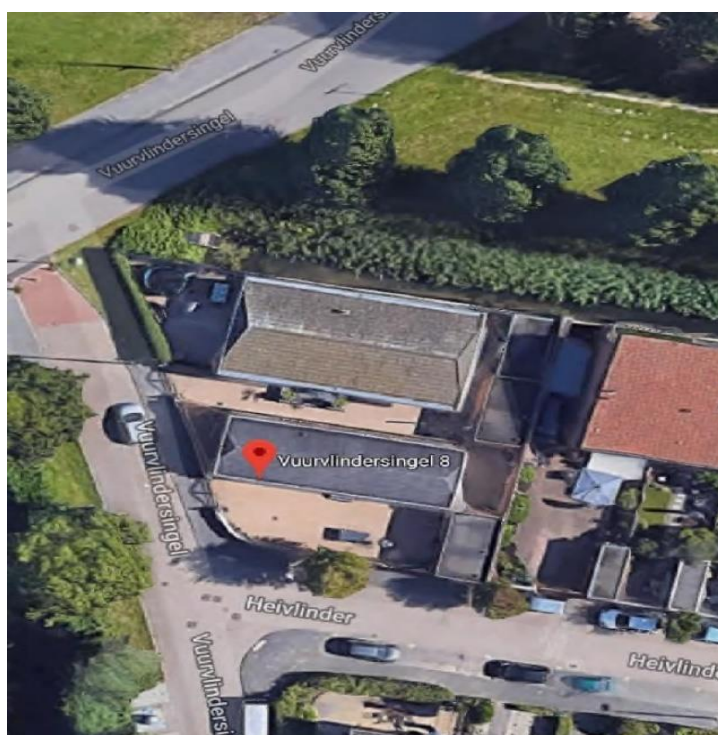
Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (meerdere) bij door gebruik groen

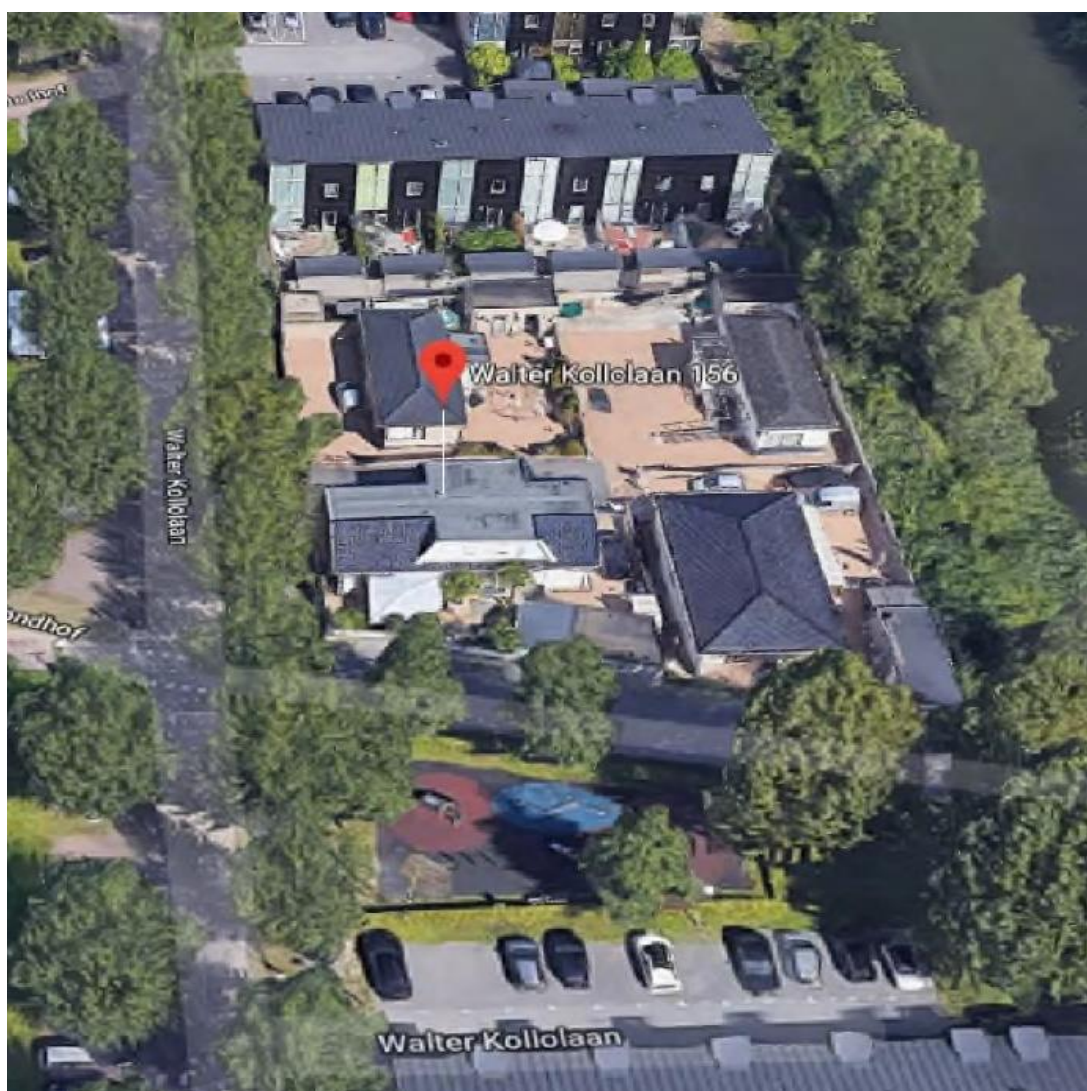
Vuurlanddreef – 6 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

Vuurvlindersingel – 2 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

Walter Kollolaan – 4 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

Walter Kollolaan – 3 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

Weg naar Rhijnauwen – 2 standplaatsen

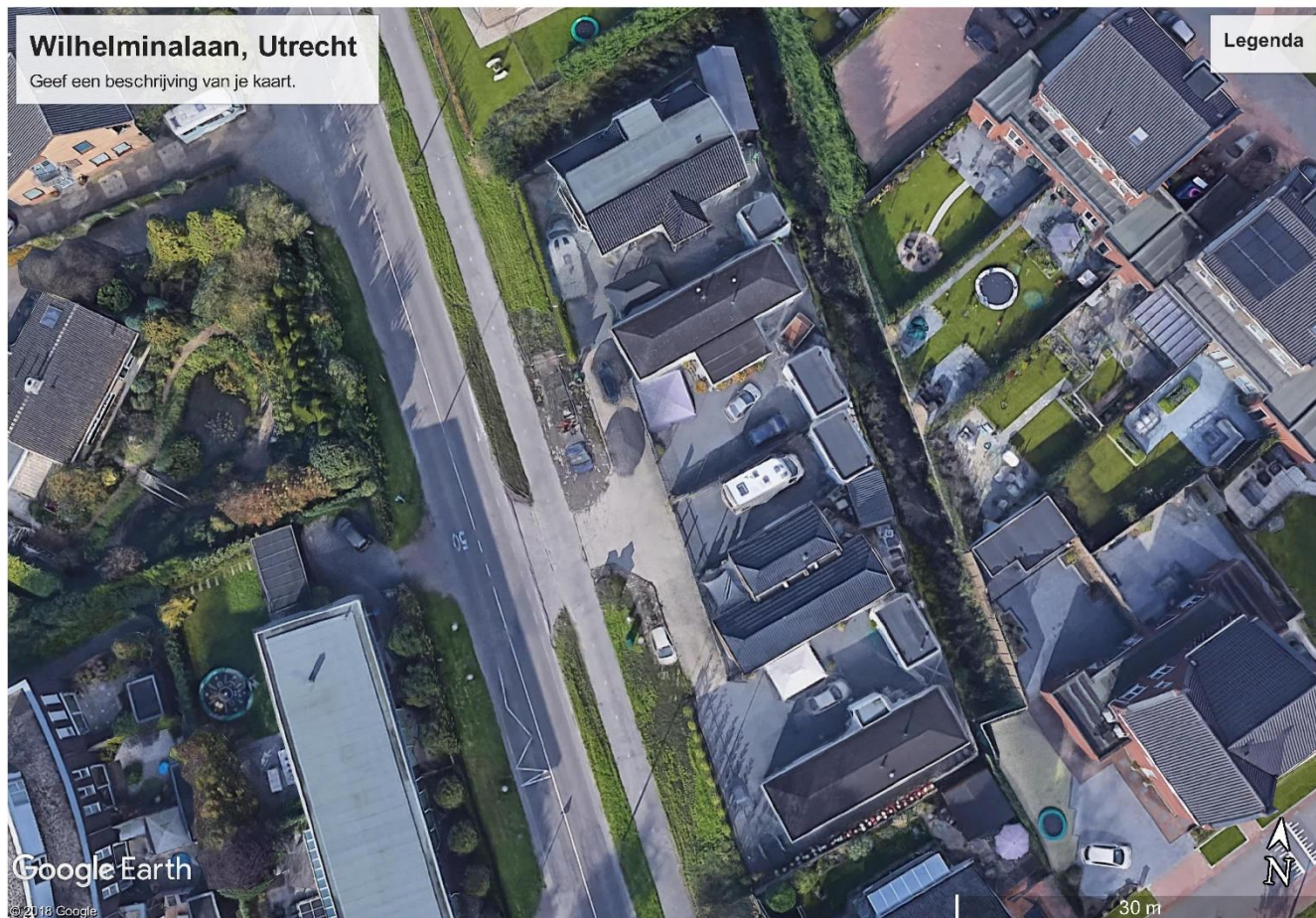
Toevoegen standplaatsen op niet mogelijk. Toevoegen standplaatsen (meerdere) bij door gebruik openbare ruimte

Weg tot de Wetenschap – 3 standplaatsen
opgeheven i.v.m. verbreding A27 nog in gebruik zijnde standplaatsen.

Wilhelminalaan – 4 standplaatsen
Toevoegen standplaatsen op en bij niet mogelijk.

8) Bijlagen:

8.1 brief en vragenformulier aan bewoners

Ontwikkelorganisatie Ruimte
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Aan de bewoners van
Mimosastraat 89
3551 DB UTRECHT

Behandeld door L. Heinsman
Doorkiesnummer 06-53199608
E-mail loek.heinsman@utrecht.nl
Bijlage(n) Vragenlijst

Datum 25-09-2019
Ons kenmerk
Onderwerp Inventarisatie huisvesting

Geachte bewoners,

De gemeente Utrecht gaat inventariseren of er behoefte is aan specifieke huisvesting voor de woonwagenbewoners in de gemeente. Aanleiding is het rapport "woonwagenbewoner zoekt standplaats" van de Nationale Ombudsman, een advies aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van het College voor de Rechten van de Mens en de handreiking gemeentelijk woonwagen- en standplaatsen beleid van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de gemeenten en de woningcorporaties.

Hoe gaan wij dit doen?

Wij hebben de afgelopen maanden gesprekken gevoerd met de BV woonwagenexploitatie, de eigenaar van de woonwagenstandplaatsen in onze gemeente. Uit deze gesprekken is duidelijk hoeveel personen er op de wachtlijst staan.

Dit is echter niet voldoende om een beeld te krijgen van waar deze personen behoefte aan hebben.

Wij gaan als gemeente in de komende maanden, **oktober en november 2019**, de woonwagenlocaties bezoeken om met u in gesprek te gaan en zo een beeld te krijgen van de woonwensen. Op bezoek komen Loek Heinsman en Harriët van Opheusden of Samira Akoudad vanuit de gemeente Utrecht.

Wij hebben niet de illusie dat wij iedereen kunnen spreken. Wij hebben bij deze brief een formulier bijgevoegd met wat vragen. Wij zouden het op prijs stellen als u dit vragenformulier zou willen invullen en voor 1 november 2019 wil sturen naar:

Gemeente Utrecht,
ter attentie van Loek Heinsman afdeling Ruimte,
Postbus 16200,
3500 CE Utrecht

U kunt het ingevulde formulier ook scannen of er een foto van maken en deze mailen naar loek.heinsman@utrecht.nl

Wilt u meer informatie of heeft u de behoefte aan een gesprek dan kunt u bellen met Loek Heinsman – nummer 06 53199608 of mailen loek.heinsman@utrecht.nl.

Met vriendelijke groet,
Loek Heinsman
Projectmanager Gemeente Utrecht

Vragenlijst:

Adres:

- 1) Staat u of een van uw huisgenoten ingeschreven op de wachtlijst bij de BV
Woonwagenexploitatie? Ja / Nee

Zo nee: waarom staat u of een van uw huisgenoten niet ingeschreven?

- 2) Bent u of een van uw huisgenoten op zoek naar:
een woonwagenstandplaats om te huren?	Ja / Nee
een woonwagenstandplaats om te kopen?	Ja / Nee
een woonwagenstandplaats met een huurwoonwagen of huurwoning?	Ja / Nee
een koopwoning of een huurwoning?	Ja / Nee
hoeveel personen binnen uw gezin zijn op zoek naar een woonwagenstandplaats	____

- 3) Hoe is uw gezinssamenstelling?
aantal personen op uw adres	____
aantal personen in de leeftijd van 14 tot 18 jaar	____

- 4) In welke inkomenscategorie zit u?
tot €38.035,00 per jaar	____
tussen €38.035,00 en €48.655,00	____
meer dan €48.655,00	____

- 5) Is het wonen in familieverband voor u belangrijk? Ja / Nee

- 6) Heeft u een voorkeur waar u zou willen wonen in Utrecht?

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2019, NUMMER 32

Datum	14 maart 2019
Van	College B&W
Behandeld door	S. Akoudad en P. Buisman
Doorkiesnummer	030 – 28 68119
E-mailadres	s.akoudad@utrecht.nl
Kenmerk	6047255
Beleidsveld	Wonen

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2019 nummer 32 van raadsleden Podt (D66), Dekker-Abdulaziz (D66), Zwanenberg (GroenLinks), Schipper (SP) en Işik (PvdA) van 1 februari 2019 over Woonwagenstandplaatsen. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Hoeveel mensen staan op dit moment op de wachtlijst voor een woonwagenstandplaats? Hoe vaak komt er een standplaats vrij?

Antwoord 1

Op de wachtlijst van BV Woonwagenstandplaatsen staan op dit moment (februari 2019) 148 kandidaten. Van de kandidaten huren er 10 reeds een standplaats. Om de wachtlijst te actualiseren zijn alle kandidaten recentelijk aangeschreven. De verwachting is dat na afronding van deze actualisatie de wachtlijst nog circa 110 kandidaten zal tellen.

Sinds de inwerkingtreding van de huidige toewijzingsprocedure volgens de regionale huisvestingsverordening 2015 zijn er vijf mutaties geweest: twee standplaatsen zijn vrijgekomen en toegewezen aan kandidaten op de wachtlijst. De overige drie mutaties betreffen woningruil, medehuurder die hoofdhuurder wordt en een voortzetting van de huurovereenkomst door partner.

Vraag 2

Woonwagenbewoners klagen zelf (al langer) over de manier waarop met de wachtlijsten/toewijzing wordt omgegaan. Specifiek gaan hun klachten over het feit dat toewijzingen soms ondoorzichtig zijn – hetgeen ook op de kampen kan zorgen voor spanningen. Zijn er manieren om de wachtlijst en toewijzingsprocedure te verbeteren en transparanter te maken, wellicht ook geïnspireerd door andere gemeenten? Hebben gesprekken met woonwagenbewoners zelf geleid tot inzichten over verbeteringen?

Antwoord 2

De toewijzingsprocedure is openbaar vastgelegd in de [Regionale huisvestingsverordening 2015](#) (artikel 2.6.3.2), het [Gemeentelijk woonbeleid](#) ter uitvoering van de Huisvestingsverordening 2015 (artikel 4B).

Recent hebben wij enkele reacties van woonwagenbewoners ontvangen over de toewijzing van standplaatsen. Eén van deze reacties vraagt meer aandacht in de toewijzingsprocedure voor de traditionele woonwagenbewoners; deze zouden voorrang moeten krijgen boven anderen die in een

woonwag en willen wonen. Andere reacties betreffen vragen naar standplaatsen waarbij verwezen wordt naar het beleidskader van BZK.

De huidige toewijzingsprocedure komt voort uit de notitie *'Toekomst woonwagenlocaties Utrecht'* (juli 2013). In de gesprekken daarover met de BV Woonwagenexploitatie en woonwagenbewoners hebben destijds zowel de BV als de woonwagenbewoners te kennen gegeven de voorkeur te hebben voor een vorm van invloed bij toewijzing van standplaatsen, zoals ook bij de toewijzing van woonruimte in woongroepen gehanteerd wordt. Wij hebben daaruit de conclusie getrokken om samen met de BV en vertegenwoordigers van de woonwagenbewoners een voorstel voor de toewijzing te ontwikkelen met de randvoorwaarde dat het systeem eerlijk en transparant moet zijn. Dit heeft geleid tot de regeling zoals opgenomen in de Huisvestingsverordening 2015.

Geïnteresseerden voor een standplaats schrijven zich net als reguliere woningzoekenden in bij WoningNet en geven hun interesse voor een standplaats aan. Toewijzing van standplaatsen geschiedt –op grond van de huisvestingsverordening– volgens het woongroepmodel met voordrachtsregeling en coöptatierecht. Wanneer er een standplaats vrijkomt worden alle personen aangeschreven die op de wachtlijst staan. Van de personen die hun interesse voor de standplaats kenbaar hebben gemaakt, wordt een selectie gemaakt op grond van de wachtlijst: de 10 kandidaten met de langste wachttijd worden voorgedragen aan de woon(wagen)groep. Deze groep kiest vervolgens de persoon voor de vrijkomende standplaats. Zoals bij antwoord 1 gemeld zijn er sinds de inwerkingtreding van de huidige procedure (2015) in de gemeente Utrecht twee standplaatsen vrijgekomen en toegewezen aan kandidaten van de wachtlijst.

Een alternatief is bijvoorbeeld woonwagenstandplaatsen toe te wijzen in volgorde van inschrijvingsduur, dus zonder voordrachtsregeling en coöptatierecht. Dit was de regeling die gold tot 2015.

Vraag 3

Een snelle manier om het aantal standplaatsen te vergroten is te bekijken of er mogelijkheden te zijn om de bestaande standplaatsen anders in te delen – door hier en daar gebruik te maken van een naastliggende parkeerplaats en door anders om te gaan met de minimale grootte die een standplaats op dit moment moet hebben. Bewoners geven zelf aan dat zij in sommige gevallen bereid zouden zijn genoeg te nemen met een kleinere plaats. Is de wethouder bereid deze optie, vanzelfsprekend in overleg met (een bewonersvertegenwoordiging van) woonwagenbewoners, te bekijken en hierover de raad nader te informeren?

Vraag 4

Welke andere mogelijkheden ziet de wethouder om op de kortere en op de langere termijn het aantal standplaatsen in elk geval iets uit te breiden?

Vraag 5

Kan de wethouder aangeven hoe het proces voor het opnemen van (nieuw) beleid voor woonwagenstandplaatsen (zoals aangegeven in het Beleidskader) de komende tijd in Utrecht plaats gaat vinden?

Antwoord vraag 3, 4 en 5

Het beleidskader van BZK geeft onder meer de volgende punten aan:

- Het beleid dient voldoende rekening te houden met en ruimte te geven voor het woonwag en leven van woonwagenbewoners;
- Een woningzoekende woonwagenbewoner die dit wenst, heeft binnen een redelijke termijn kans op een standplaats.

Wij willen de vraag naar mogelijkheden voor eventuele uitbreiding van het aantal standplaatsen en eventuele aanpassing van de toewijzingsprocedure benaderen vanuit drie invalshoeken: de behoefte aan meer standplaatsen, het kader van BZK en het Utrechtse ruimtelijke beleid dat gericht is op ontwikkeling en verdichting in de bestaande stad.

In dat licht willen wij de komende periode met woonwagenbewoners en andere betrokkenen verkennende gesprekken aangaan. De ideeën en suggesties, zoals genoemd in vraag 3, krijgen in deze gesprekken aandacht. Op basis van deze verkenning zullen wij bezien of het beleid aanpassing behoeft

en bekijken of er mogelijkheden zijn voor de eventuele uitbreiding van het aantal standplaatsen. Uiteraard zullen wij uw raad informeren over de uitkomsten van de verkenning, dat verwachten wij na de zomer te kunnen doen.

Vraag 6

Een van de lessen uit Beukbergen was dat het helpt op dit soms lastige dossier de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor woonwagendstandplaatsen bij één coördinerend collegelid te leggen. Is het college bereid dit voor Utrecht ook te overwegen?

Antwoord 6

Uiteraard is het belangrijk om te leren van voorbeelden in andere gemeenten, zoals die in Beukbergen, Zeist. Het hierboven geschetste traject om –in samenspraak met woonwagendbewoners en andere betrokkenen– de mogelijkheden te verkennen voor aanpassing van het beleid behoort tot de portefeuille van de wethouder Wonen.

Ten aanzien van de bredere bestuurlijke verantwoordelijkheid is in Utrecht het volgende afgesproken: de verantwoordelijkheid op het gebied van het beheer, de toewijzing en de bouwtechnische handhaving is integraal ondergebracht bij de wethouder Wonen; waar het gaat om uitbreidingen of nieuwe locaties zullen afwegingen gemaakt moeten worden met andere ruimtelijke aspecten, dat behoort tot de portefeuille Ruimtelijk Ontwikkeling; veiligheid behoort tot de portefeuille van de Burgemeester. Wij denken dat deze (bestuurlijke) rolverdeling goed voldoet in de Utrechtse situatie.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Burgemeester en Wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

De Nationale Ombudsman
 dhr. R. Van Zutphen
 t.a.v. dhr. M. Blaakman
 Postbus 93122
 2509 AG DEN HAAG
 2509AG93122

Behandeld door H.M.M. van Opheusden
Doorkiesnummer 030 – 28 64148
E-mail h.van.opheusden@utrecht.nl
Bijlage(n) Geen
Uw kenmerk 201621776
Uw brief van 17 mei 2017

Datum 28 september 2017
Ons kenmerk 4842558/20171004/HvO
Onderwerp Rapport 'Woonwagenbewoner zoekt standplaats'
Verzonden Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte heer Blaakman,

De Ombudsman stuurde ons in mei van dit jaar het rapport 'Woonwagenbewoner zoekt standplaats'. Aan het eind van het rapport doet de Ombudsman vier aanbevelingen aan de gemeenten, met de vraag daar binnen drie maanden op te reageren. Utrecht heeft tot nu toe nog geen reactie gestuurd. Hieronder laten wij u weten op welke wijze onze gemeente uw aanbevelingen in de praktijk brengt.

Aanbeveling 1: Benoem in het college van burgemeester en wethouders een portefeuillehouder voor woonwagenbewoners en hun mensenrechten.

Het woonwagenbeleid valt in Utrecht onder de portefeuille Wonen en daarmee onder de wethouder die deze portefeuille beheert. De specifieke vorm van huisvesting waar woonwagenbewoners aanspraak op kunnen maken op grond van hun mensenrechten komt in dit woonwagenbeleid tot uitdrukking.

Aanbeveling 2: Ga in gesprek met de gemeenteraad over het standplaatsenbeleid en eventuele voornemens om het standplaatsenbeleid aan te passen.

In 2013 is het standplaatsenbeleid in Utrecht opnieuw vastgesteld. Besloten is het aantal standplaatsen in Utrecht niet uit te breiden. De gemeente Utrecht telt 137 standplaatsen voor woonwagens op 34 locaties. Wij zijn van mening dat de gemeente Utrecht reeds handelt in de geest van uw aanbevelingen en hebben daarom geen aanleiding gezien om opnieuw met de raad in gesprek te gaan over het standplaatsenbeleid voor woonwagens.

Aanbeveling 3: Maak standplaatsenbeleid in overeenstemming met het mensenrechtenkader voor de culturele identiteit van woonwagenbewoners (onder meer de jurisprudentie van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens en de oordelen van het College voor de Rechten van de Mens) en leg de standplaatsenbehoefte onder woonwagenbewoners in uw gemeente vast in de Woonvisie.

Ons standplaatsenbeleid doet recht aan de culturele identiteit van woonwagenbewoners: deze groep maakt in Utrecht kans op een plek op een van de woonwagenlocaties. Dat neemt niet weg dat er in onze stad een wachtlijst voor standplaatsen is. In dat opzicht verschilt de markt voor standplaatsen niet van die voor sociale huurwoningen.

Aanbeveling 4: Inventariseer daartoe de behoefte aan standplaatsen, toewijzingscriteria, constructies voor huur of koop en woonvorm onder woonwagenbewoners in uw gemeente.

Burgemeester en Wethouders

Datum **28 september 2017**

De behoefte aan standplaatsen wordt in Utrecht geïnventariseerd doordat een aparte wachtlijst is ingesteld voor woonwagenstandplaatsen. De wijze van toewijzing van standplaatsen is vastgelegd in de regionale huisvestingsverordening: standplaatsen worden toegewezen via het woongroepmodel met voordrachtsregeling. Concreet houdt dit in dat een vrijgekomen standplaats toegewezen wordt aan een door de bewoners van de desbetreffende locatie geselecteerde kandidaat van de wachtlijst voor woonwagenstandplaatsen.

Wij vertrouwen er op u met deze reactie op uw aanbevelingen voldoende op de hoogte te hebben gebracht van ons beleid op het gebied van woonwagens en de manier waarop dit beleid tegemoetkomt aan de rechten van woonwagenbewoners.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,